

Skriftlig fremsættelse (24. april 2024)

Justitsministeren (Peter Hummelgaard):

Herved tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om Politiets Efterretningstjeneste (PET), lov om etablering af et udvalg om forsvarets og politiets efterretningstjenester og lov om beskyttelse af whistleblowere (Styrkelse af tilsynet med efterretningstjenesterne)

(Lovforslag nr. L 160)

Regeringen (Socialdemokratiet, Venstre og Moderaterne) har sammen med Socialistisk Folkeparti, Liberal Alliance, Danmarksdemokraterne, Det Konservative Folkeparti, Enhedslisten, Radikale Venstre og Dansk Folkeparti den 28. februar 2024 indgået Aftale om styrkelse af tilsynet med efterretningstjenesterne.

Dette lovforslag har til formål at gennemføre den politiske aftale.

Lovforslaget indeholder for det første en række ændringer i lov om Politiets Efterretningstjeneste (PET-loven). Ændringerne vil medføre, at Tilsynet med Efterretningstjenesternes kompetence vil blive udvidet til også at omfatte efterfølgende legalitetskontrol med PET's operative opgaver. Der foreslås samtidig en udvidelse af tilsynets adgang til oplysninger mv. hos PET ved, at tilsynet, hvis det ikke er muligt at oplyse sagen på anden vis, kan anmode om, at relevante ledere i tjenesten mundtligt redegør for faktiske forhold af betydning for tilsynets virksomhed, som de pågældende har ansvar for.

For at sikre, at tilsynet samlet set besidder de nødvendige kompetencer for at kunne føre et effektivt tilsyn med efterretningstjenesterne, herunder med efterretningstjenesternes operative opgaver, foreslås derudover en ændring af de kompetencer, som det forudsættes, at medlemmerne af tilsynet skal have. Endvidere foreslås en ordning, der skal sikre styrkede faglige rammer for sekretariatsbetjeningen af Tilsynet med Efterretningstjenesterne ved, at tilsynet sekretariatsbetjenes af en særskilt sekretariatsenhed i Datatilsynet, der i faglige spørgsmål refererer direkte til Tilsynet med Efterretningstjenesterne.

Der foreslås derudover indført klarere rammer for tilsynets offentliggørelse af oplysninger om tilsynets virksomhed, og at Tilsynet med Efterretningstjenesterne fremover

i sin kontrol med PET vil skulle anlægge en risikobaseret tilgang. Der lægges endvidere op til at lovfæste et tættere samarbejde mellem tilsynet og PET's interne revision, og at PET fremover, hvis tjenesten bliver bekendt med eventuelle overtrædelser af gældende regler eller retningslinjer, underretter tilsynet herom, hvis overtrædelser vurderes relevant for tilsynet og falder inden for tilsynets kompetence. Der lægges tillige op til, at tilsynet skal kunne fastsætte rimelige frister for PET's besvarelse af tilsynets høringer og anmodninger.

Lovforslaget indeholder for det andet en række ændringer af lov om etablering af et udvalg om forsvarets og politiets efterretningstjenester (UET-loven). Ændringerne vil medføre, at Tilsynet med Efterretningstjenesterne foruden at oversende de årlige redegørelser, som tilsynet afgiver om sin virksomhed vedrørende PET og Forsvarets Efterretningstjeneste (FE) til justitsministeren eller forsvarsministeren og Udvalget vedrørende Efterretningstjenesterne (UET), også skal forelægge redegørelserne mundtligt for UET. Endvidere foreslås det, at tilsynet vil kunne deltage i konkrete møder i UET, hvis udvalget anmoder herom, og tilsynets mødedeltagelse knytter sig til forhold, der falder inden for tilsynets kompetenceområde. Det foreslås i tilknytning hertil, at UET i ekstraordinære situationer skal kunne beslutte at anmode tilsynet om at undersøge konkrete sager, sagsforløb, problemstillinger mv., samt at UET og tilsynet skal kunne udveksle oplysninger, herunder klassificerede informationer, i nødvendigt omfang. Lovforslaget indeholder herudover en ændring af sammensætningen af UET og en opdatering af reglerne om udvalgets sekretariatsbetjening.

Lovforslaget indeholder for det tredje en ændring af lov om beskyttelse af whistleblowere. Ændringen vil medføre, at der i Tilsynet med Efterretningstjenesterne vil blive etableret en i forhold til PET ekstern whistleblowerordning til modtagelse og behandling af oplysninger om overtrædelser omfattet af whistleblowerlovens § 1, stk. 1, i PET. Ordningen vil omfatte bl.a. indberetninger, som vedrører alvorlige lovovertrædelser eller øvrige alvorlige forhold.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslaget og de ledsagende bemærkninger, skal jeg hermed anbefale lovforslaget til det Høje Tings velvillige behandling.